

Opinia w sprawie wspólnej inicjatywy JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises)

(2006/C 110/08)

Dnia 20 grudnia 2005 r. komisarz Margot Wallström zwróciła się w imieniu Komisji Europejskiej do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, o sporządzenie opinii w sprawie JEREMIE (*Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises*).

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, odpowiedzialna za przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 24 lutego 2006 r. Sprawozdawcą był **Antonello PEZZINI**.

Na 425. sesji plenarnej w dniu 15 marca 2006 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 142 do 1, przy 2 głosach wstrzymujących się, przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjmuje z zadowoleniem i dużym zainteresowaniem dokument Komisji przedstawiający program JEREMIE ⁽¹⁾ (*Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises*, wspólne europejskie zasoby dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP).

1.1.1 EKES zwraca się z podziękowaniami do p. Danuty Hübner, Komisarz ds. Polityki Regionalnej, oraz do służb DG ds. Polityki Regionalnej i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) za ich zaangażowanie w rozwój tego skomplikowanego programu oraz wsparcie dla prac Komitetu.

1.1.2 EKES zawsze popierał inicjatywy Komisji służące zapewnieniu mikroprzedsiębiorstwom i MŚP większego dostępu do kredytów, podzielając opinię Parlamentu, że mniejsze przedsiębiorstwa miały zawsze problemy z ich uzyskaniem.

1.1.3 Proces wzmocnienia małych przedsiębiorstw stanowi jeden z podstawowych elementów strategii lizbońskiej, ponieważ wiąże się z innowacjami, tworzeniem stabilnych miejsc pracy oraz przyczynia się do ustawicznego kształcenia siły roboczej.

1.1.4 W swoich licznych opiniach, w szczególności tych sporządzonych od roku 1982 r. ⁽²⁾, Komitet zwracał uwagę na podejmowane przez Komisję, a zwłaszcza DG XXIII ⁽³⁾, działania mające wzmocnić powiązania przedsiębiorstw z systemem kredytowym, szczególnie z bankami.

⁽¹⁾ JEREMIE: wspólna inicjatywa grupy DG REGIO-EBI na rzecz wspierania większego dostępu do funduszy na rozwój MŚP i mikroprzedsiębiorstw w regionach (dokument nr 2 z dnia 21 listopada 2005 r.), przedstawiony na Konferencji w sprawie finansowania wzrostu i spójności w rozszerzonej UE, która odbyła się w dniu 24 listopada 2005 r.

⁽²⁾ 1982: Europejski Rok MŚP i Rzemiosła.

⁽³⁾ W odpowiedzi na problemy, które pojawiły się w 1982 r., Komisja ustanowiła także grupę zadaniową, której przewodniczyła komisarz Edith Cresson, w celu dostosowania europejskich polityk do potrzeb MŚP. W drugiej połowie lat 80-tych ubiegłego wieku grupa zadaniowa przekształciła się w DG XXIII.

1.1.5 EKES podkreślał również potrzebę szerokiego zaangażowania partnerów społecznych we wszystkie problemy dotyczące przedsiębiorstw, w szczególności te związane z kredytami, ponieważ mają one znaczący wpływ na dobrobyt i rozwój społeczny.

1.2 W latach 90. ubiegłego wieku DG XXIII ⁽⁴⁾ próbowała interweniować w kwestiach związanych z kredytami, działając w ścisłym porozumieniu z organizacjami reprezentującymi sektor rzemiosła i MŚP. Kolejne europejskie konferencje dotyczące rzemiosła i MŚP ⁽⁵⁾, poprzedzone licznymi spotkaniami przygotowawczymi (przed każdą konferencją organizowano średnio 10 takich posiedzeń, w których uczestniczyli przedstawiciele setek małych przedsiębiorstw):

- pozwoliły sfinalizować działanie Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) polegające na inwestycjach w MŚP;
- stworzyły podstawy dla ustanowienia Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) ⁽⁶⁾;
- doprowadziły do przyjęcia przepisów w sprawie terminów płatności;
- skłoniły nadzwyczajną Radę Europejską w Luksemburgu do podjęcia działań na rzecz utrzymania zatrudnienia w Europie i pobudzania jego wzrostu, częściowo poprzez konkretne inicjatywy służące zaspokojeniu potrzeb kredytowych małych przedsiębiorstw ⁽⁷⁾;
- umożliwiły Komisji uruchomienie, przy bezpośrednim zaangażowaniu EBI i EFI, *Inicjatywy na rzecz wzrostu i zatrudnienia (1998-2000)*, opartej na środkach działania uzgodnionych w Luksemburgu;

⁽⁴⁾ Obecnie Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu (DG ds. Przedsiębiorstw).

⁽⁵⁾ Zorganizowane w Awinionie w 1990 r., w Berlinie w 1994 r. i w Mediolanie w roku 1997.

⁽⁶⁾ Zob. przyp. 28.

⁽⁷⁾ W dniach 20-21 listopada 1997 r. nadzwyczajna Rada Europejska w Luksemburgu, zwołana w celu omówienia tylko jednej kwestii – zatrudnienia – zainicjowała trzy praktyczne inicjatywy mające pomóc przedsiębiorstwom w utrzymaniu konkurencyjności rynkowej oraz wezwała Komisję do przedłożenia wniosków, które pobudziłyby sektor przedsiębiorstw i wspierały zatrudnienie w tej dziedzinie. Były to trzy następujące inicjatywy: fundusz środków na uruchamianie działalności gospodarczej (European Technology Facility Start-up), program wspólnego przedsięwzięcia europejskiego (JEV) oraz system poręczeń dla MŚP (SME Guarantee Facility).

- umożliwiły opracowanie wieloletnich programów na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, w szczególności MŚP, w których szczególny nacisk położono na kwestie kredytów; czwarta edycja tego programu (2001-2005), której obowiązywanie przedłużono do końca 2006 r., została przyjęta w dniu 20 grudnia 2000 r.;
- położyły podwaliny pod program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP — Competitiveness Innovation Programme)⁽⁸⁾, przeznaczony dla MŚP, oparty na jasno określonych celach;
- pomogły wyjaśnić MŚP potrzebę łączenia się w sieci w celu wykorzystania efektu skali, większego potencjału w zakresie penetracji rynku i wreszcie zyskania masy krytycznej niezbędnej zarówno w procesie innowacji, jak i dla wzmocnienia ich pozycji w stosunku do instytucji finansowych. W zakresie łączenia się przedsiębiorstw w sieci wiele jeszcze pozostaje do zrobienia.

1.2.1 W oparciu o powyższe doświadczenia oraz ze względu na nowy okres programowania 2007-2013 i cele lizbońskie, EKES uważa, że należy przekazać bardziej obszerne informacje na temat nowych programów — w tym szczególnie tych, które skierowane są do mikro- i małych przedsiębiorstw — poprzez spotkania zorganizowane w państwach członkowskich z przedstawicielami partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego.

1.2.2 Jednakże mimo interwencji i wysiłków podejmowanych w ciągu ostatnich 20 lat, w wielu regionach UE-25, w szczególności tych najmniej uprzywilejowanych, brakuje projektu pozwalającego na koordynację i dostosowanie licznych obecnie dostępnych instrumentów kredytowych.

1.2.2.1 Blisko 4 mln, czyli 20 % istniejących przedsiębiorstw ocenia, że trudności z uzyskaniem funduszy stanowią istotną barierę dla ich wzrostu⁽⁹⁾.

1.2.2.2 Jedynie kilkadziesiąt tysięcy przedsiębiorstw zdołało skorzystać ze wspólnotowych instrumentów finansowych⁽¹⁰⁾, co oznacza, że istnieje duży rozdźwięk pomiędzy sposobem ujęcia problemu a faktycznym zakresem wykorzystania takich instrumentów. Zmusza to do rozważenia praktycznych możliwości interwencji za pomocą systemów mających na celu zwiększenie zaangażowania instytucji finansowych i poprawę rezultatów.

1.2.2.3 EKES ma świadomość potrzeby intensyfikacji działań zmierzających do poprawy przepływu informacji na temat instrumentów kredytowych oferowanych przez Komisję, EBI, EFI, EBOR oraz władze krajowe i regionalne. Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa często podlegają, w dodatku częściowo z własnej winy, wykluczeniu z kanałów informacyjnych.

⁽⁸⁾ Zob. COM(2005) 121 końcowy.

⁽⁹⁾ Dokument konsultacyjny w sprawie wspólnotowego programu na rzecz przedsiębiorczości i konkurencyjności, 2006/2010, DG ds. Przedsiębiorstw, 2004, pkt 46, http://europa.eu.int/yourvoice/consultations/index_htm#open.

⁽¹⁰⁾ Tamże, pkt 118.

1.3 Dlatego też JEREMIE mógłby stanowić „inteligentne” narzędzie koordynacji i racjonalizacji dostępnych instrumentów kredytowych.

1.3.1 Inicjatywa JEREMIE wpisuje się w ramy komunikatu *Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne Wspólnoty*. Stanowisko Komitetu w tym względzie można podsumować w następujący sposób:

- niezbędne jest wspieranie wykorzystania instrumentów niebędących dotacjami, takich jak pożyczki, finansowanie zabezpieczonego długu dla długów podporządkowanych, instrumenty zamienne (dług mezzaninowy) oraz kapitał podwyższonego ryzyka (np. kapitał załączkowy oraz kapitał typu venture);
- dotacje powinny zostać przeznaczone na budowę i utrzymanie infrastruktury ułatwiającej dostęp do finansowania (np. biura transferu technologii, inkubatory, sieci „aniołów biznesu”, programy gotowości inwestycyjnej);
- należy wspierać również mechanizmy gwarancji i gwarancji wzajemnych, w szczególności w celu ułatwienia MŚP dostępu do mikrokredytów. Cenny wkład mogą wnieść w tym zakresie EBI i EFI⁽¹¹⁾;
- niezbędne jest również zapewnienie pomocy określonym grupom, takim jak młodzi przedsiębiorcy lub kobiety podejmujące własną działalność gospodarczą, lub też przedsiębiorcy wywodzący się z grup mniej uprzywilejowanych, w tym mniejszości etnicznych;
- szczególnie istotne znaczenie ma bliska współpraca z EFI ze względu na możliwość skorzystania z bogatej wiedzy fachowej zgromadzonej przez lata przez tę instytucję, w celu udzielenia MŚP niezbędnego wsparcia, a także rozwijania europejskiego rynku kapitału ryzyka;
- należy wspierać i poszerzać zakres stosowania sekurytyzacji wierzytelności⁽¹²⁾, w celu zwiększenia potencjału kredytowego konsorcjów kredytowych.

1.3.2 Komitet podkreśla znaczenie wsparcia Komisji dla inicjatywy JEREMIE nie tylko w wymiarze zewnętrznym, lecz także poprzez wewnętrzną koordynację służb zarządzających działaniami na rzecz mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP, obejmującą ustanowienie „ośrodka ds. inicjatywy JEREMIE”, który pełniłby funkcję jednostki udzielającej informacji i koordynującej różne działania w celu zapewnienia optymalnych rezultatów.

1.3.3 Zdaniem EKES-u Komisja powinna co dwa lata przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Regionów i samemu Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu — sprawozdanie na temat rozwoju programu i jego skuteczności, by w ten sposób móc rozszerzyć to istotne doświadczenie na inne sektory.

⁽¹¹⁾ Zob. także przyp. 29.

⁽¹²⁾ Umowa na mocy której, kapitał ryzyka należący do jednej ze stron może zostać zbyty na rzecz innych podmiotów, zwiększając tym samym potencjał zbywającego w zakresie udzielania kredytów MŚP. Zob. także przyp. 56.

1.3.4 Ponadto Komitet zaleca zapewnienie pełnego przestrzegania zasad gospodarności, skuteczności i przejrzystości w procedurach przetargowych i wyboru, w zarządzaniu regionalnymi funduszami holdingowymi oraz w akredytacji pośredników finansowych, którym powierzono zarządzanie projektami. Należy w szczególności zapewnić przestrzeganie właściwych przepisów wspólnotowych, również w przypadku praw wyłącznych. Należy także zapewnić możliwość nakładania kar, rezygnacji z mało wydajnych funduszy holdingowych oraz dokonania przeglądu wykazu akredytowanych pośredników finansowych.

2. Uzasadnienie

2.1 EKES wielokrotnie podkreślał znaczenie — nie tylko gospodarcze, lecz także społeczne — małych przedsiębiorstw w państwach członkowskich oraz zwracał szczególną uwagę na ten fakt w kilku opiniach, w tym w opiniach wydanych w latach 1992⁽¹³⁾, 1997⁽¹⁴⁾, 2001⁽¹⁵⁾ i 2003⁽¹⁶⁾, jak również w tych dotyczących Europejskiej karty małych przedsiębiorstw⁽¹⁷⁾.

2.1.1 Mikro- i małe przedsiębiorstwa odgrywają bardzo istotną rolę w europejskiej gospodarce. Ich liczba wynosi ok. 25 mln, co stanowi 99 % wszystkich przedsiębiorstw, i zatrudniają blisko 95 mln osób, zapewniając 55 % wszystkich miejsc pracy w sektorze prywatnym⁽¹⁸⁾.

2.1.2 Powyższe liczby pokazują znaczenie i rolę MŚP w realizacji strategii lizbońskiej, jak również potrzebę nawiązania ścisłego partnerstwa z przedstawicielami partnerów społecznych, co umożliwi kształtowanie nowych form współpracy⁽¹⁹⁾. Ma to służyć wprowadzaniu w życie zasad społeczno-gospodarczych stojących u podstaw europejskiej społecznej gospodarki rynkowej⁽²⁰⁾.

2.1.3 Najważniejsze problemy, przed którymi stają mikro- oraz małe przedsiębiorstwa na etapie startu i rozwoju, począwszy od tych najważniejszych, są następujące:

- trudności w uzyskaniu środków finansowych i kredytów,
- powolna i kosztowna biurokracja,
- kwestie związane z rynkiem pracy (określenie profili zawodowych i wzmocnienie działań mających na celu kształcenie pracowników, niezbędne dla ich zdolności adaptacyjnej i poszerzenia gamy możliwych typów działalności przedsiębiorstw oraz możliwości zatrudnienia dla pracowników).

2.1.4 Dlatego możliwość uzyskania kredytu jest warunkiem uruchomienia przedsiębiorstwa, jak również podstawowym

⁽¹³⁾ MŚP i rzemiosło (ang. SMEs and craft industries), Dz. U. C 332 z 16.12.1992.

⁽¹⁴⁾ Rzemiosło oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (ang. Craft industries and small- and medium-sized enterprises), Dz.U. C 158 z 26.5.1997.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 221 z 7.8.2001.

⁽¹⁶⁾ Znaczenie mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw w życiu gospodarczym oraz strukturach produkcyjnych w Europie (ang. The role of micro and small enterprises in Europe's economic life and productive fabric, Dz.U. C 220 z 16.9.2003.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 48 z 21.2.2002.

⁽¹⁸⁾ Europejskie Obserwatorium MŚP (ang. Observatory of European SMEs), 2003/7, UE-25.

⁽¹⁹⁾ Por. przykładowo eksperymenty polegające na tworzeniu dwustronnych instytucji we Włoszech i innych krajach europejskich.

⁽²⁰⁾ Zob. opinia w sprawie partnerstwa na rzecz wdrażania funduszy strukturalnych (ang. Partnership for implementing the Structural Funds), Dz.U. C 10 z 14.1.2004, str. 21.

wymogiem dla wzrostu i rozwoju mikro- i małych przedsiębiorstw, które wyraźniej i dotkliwiej niż duże przedsiębiorstwa odczuwają ograniczenia związane z systemem kredytowym.

2.1.5 Jedynym sposobem na zapewnienie wykorzystania pozytywnych skutków kredytu jest nawiązanie bezpośredniego kontaktu z przedsiębiorstwami i poznanie ich problemów oraz zagwarantowanie, by dysponowały one wiedzą na temat możliwości oferowanych w systemie kredytowym, zwłaszcza w obszarze, w którym prowadzą działalność. Pozwoli to uniknąć nadmiernie sztywnych warunków udzielania kredytów oraz związanego z tym wzrostu ryzyka, przy uwzględnieniu m.in. zmian dotyczących umów bazylejskich. Dlatego też przedsiębiorstwa muszą znaleźć własną równowagę finansową oraz niezbędne instrumenty.

2.1.6 Istotną rolę odgrywa finansowanie ze środków własnych, mimo że instrument ten rzadko pozwala małym przedsiębiorstwom na realizację planów inwestycyjnych. W 90 % przypadków niezbędne są następujące działania:

- uruchomienie inicjatyw w zakresie udzielania informacji i doradztwa, pomagających dokonać wyboru spośród dostępnych środków finansowania (kapitał ryzyka, instrumenty dłużne lub finansowanie typu mezzanine);

- wybór narzędzi finansowych i metod do wykorzystania.

2.1.7 Z wymienionych instrumentów, najmniejszym zaufaniem wśród małych przedsiębiorstw cieszy się kapitał ryzyka. Jedynie 5-6 % spośród ogromnej rzeszy mikroprzedsiębiorstw⁽²¹⁾ i małych przedsiębiorstw⁽²²⁾ (z których 90 % to firmy jednoosobowe lub spółki osobowe) korzysta z kapitału ryzyka. Jeżeli instrument ten ma być stosowany na szerszą skalę niż obecnie, należy opracować nowe formy kapitału wysokiego ryzyka, dostępne także dla spółek osobowych.

2.1.8 Zaplanowane priorytetowe działania, mające zapewnić małym przedsiębiorstwom większy dostęp do finansowania, można podsumować następująco:

- zapewnienie świadczenia przez instytucje kredytowe usług wyższej jakości;

- propagowanie większego zaangażowania instytucji kredytowych w doradztwo przez cały okres funkcjonowania przedsiębiorstwa jako zachęta do zachowania przejrzystości oraz publikowania sprawozdań finansowych. Zwłaszcza małe przedsiębiorstwa potrzebują tego rodzaju pomocy w celu przekształcenia się w spółki kapitałowe lub przygotowania się na wykorzystanie kapitału wysokiego ryzyka, a w przypadku części z nich — w celu wejścia na odpowiednie segmenty giełdy⁽²³⁾;

⁽²¹⁾ 23 mln w UE-25, Europejskie Obserwatorium MŚP, 2005.

⁽²²⁾ 1,8 mln, Europejskie Obserwatorium MŚP, 2005.

⁽²³⁾ We Włoszech indeks przeznaczony dla MŚP nosi nazwę STAR.

- zmniejszenie zakresu zabezpieczeń majątkowych niezbędnych do uzyskania kredytu. Wymaga to ustanowienia skuteczniejszych zachęt do korzystania z instrumentów oferowanych przez inżynierię finansową. Przykładem dobrych praktyk w tym zakresie są konsorcja kredytowe funkcjonujące w wielu krajach europejskich. Chociaż warunkiem wykorzystania tych instrumentów jest uzyskanie kredytu bankowego, należy je wspierać, do czego JEREMIE może się w znacznym stopniu przyczynić;
- zbliżenie kosztów finansowania do standardów stosowanych wobec dużych przedsiębiorstw⁽²⁴⁾.

2.1.9 Analizy i oceny potrzeb oraz możliwości, które będą przedmiotem wstępnej fazy JEREMIE, należy przeprowadzić w poszczególnych regionach Unii przy efektywnym zaangażowaniu zainteresowanych kręgów społeczno-gospodarczych w ramach skutecznego i odpowiedzialnego partnerstwa.

2.2 Wymiar regionalny

2.2.1 Stopień trudności w uzyskaniu dostępu do kredytów opisanych powyżej zależy od poziomu rozwoju gospodarki i rynku. Regiony konwergencji⁽²⁵⁾, gdzie instrumenty kredytowe są najbardziej potrzebne w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia poprzez rozwój przedsiębiorczości, są równocześnie regionami, w których dostęp do takich instrumentów jest najbardziej utrudniony, a ich oprocentowanie wyższe niż w regionach lepiej rozwiniętych⁽²⁶⁾.

2.2.2 Kredyty EBI, przyznawane na zasadzie rotacji⁽²⁷⁾ bankom powierniczym w celu podzielenia ich między MŚP, obciążone zmiennym, ale obniżonym oprocentowaniem⁽²⁸⁾, wykorzystywane są przede wszystkim przez banki działające w regionach rozwiniętych, w których panuje większa konkurencja w sektorze bankowym, zaś udzielanie kredytów EBI stanowi jedną z metod zachowania lojalności klientów.

2.2.3 Ponieważ w regionach mniej rozwiniętych funkcjonuje niewiele banków, szczególnie spółdzielczych lub udzielających kredytów powszechnych, mniejsza jest konkurencja w sektorze bankowym, a małe przedsiębiorstwa dysponują niewielką wiedzą na temat instrumentów kredytowych. W rezultacie w takich regionach rzadko wykorzystywane są cenne instrumenty oferowane przez EBI.

⁽²⁴⁾ Unikanie stosowania tzw. sprzedaży krzyżowej (ang. cross-selling).

⁽²⁵⁾ W UE-25 są 254 regiony na poziomie NUTS II. Spośród nich w około 100 regionach konwergencji poziom dochodów jest niższy od 75 % średniej wspólnotowej.

⁽²⁶⁾ Oprocentowanie w najmniej rozwiniętych regionach jest średnio o 3 % wyższe w porównaniu z bardziej rozwiniętymi regionami (źródło: Artigiancassi, Włochy).

⁽²⁷⁾ Zwykle w odnawialnej kwocie wynoszącej 30 lub 50 mln EUR.

⁽²⁸⁾ Na ogół wynosi ono jeden punkt procentowy powyżej indeksu Euribor za okres 6 miesięcy.

2.2.4 Krótko mówiąc, jeżeli nie zostaną podjęte działania zmierzające do zmiany tych tendencji (częściowo poprzez pośrednictwo finansowe z wykorzystaniem narzędzi, które można zaoferować w ramach JEREMIE, obok bardziej konwencjonalnych instrumentów EBI i EFI⁽²⁹⁾), biedniejsze regiony będą jeszcze przez wiele lat skazane na ubóstwo.

2.2.5 W celu zapewnienia gwarancji kredytowych, zwłaszcza w regionach konwergencji, w ramach EFI mogłoby zostać utworzony punkt ds. programu JEREMIE w celu udzielania pomocy w uzyskaniu zabezpieczeń dla kredytów bankowych w formie poręczeń udzielanych przez konsorcja kredytowe lub inne instytucje prowadzące aktywną działalność zwłaszcza w mniej uprzywilejowanych regionach.

2.3 Społeczny wymiar inżynierii kredytowej i finansowej

2.3.1 Problem dostępu mikroprzedsiębiorstw i MŚP do kredytów wyraźnie wskazuje na szereg niedociągnięć rynku:

- instytucje finansowe ponoszą odpowiedzialność za zarządzanie przed radami nadzorczymi, które, co nie jest zaskakujące, często nie są skłonne do udzielania dużych kredytów małym, nieznanym przedsiębiorstwom nieprowadzącym sprawozdań finansowych lub prowadzącym je tylko w sposób powierzchowny, a tym samym potencjalnie zagrożonym niewypłacalnością;
- pracownicy banków mają często niedostateczną wiedzę na temat „ryzyka biznesowego” i preferują udzielanie kredytów zabezpieczonych (na nieruchomościach lub przez poręczenia ze strony krewnych albo osób trzecich). Poręczenia osobiste stosowane są bardzo często — być może zbyt często — szczególnie w przypadku kredytów udzielanych kobietom prowadzącym działalność gospodarczą lub młodym przedsiębiorcom;
- dzielenie ogólnej kwoty środków przeznaczonych na kredyty pomiędzy dużą liczbę małych przedsiębiorstw wiąże się dla banku z dużo większymi kosztami osobowymi oraz administracyjnymi niż zarządzanie kredytami o znacznie większej kwocie udzielonymi niewielkiej liczbie dużych, powszechnie znanych przedsiębiorstw dysponujących dużą bazą nieruchomości;
- konkurencja między instytucjami finansowymi, sprzyjająca poszerzeniu oferty rynkowej, jest intensywna w bogatych regionach i niewielka w regionach konwergencji, czyli właśnie tam gdzie istnieje największe zapotrzebowanie na szerszy wachlarz tańszych produktów, pozwalających zaspokoić potrzeby miejscowych, często działających na niewielką skalę i mniej znaczących przedsiębiorstw.

⁽²⁹⁾ EFI (Europejski Fundusz Inwestycyjny) został ustanowiony w roku 1994 z myślą o realizacji dwóch celów: 1) wspierania sieci europejskich oraz 2) ułatwienia MŚP dostępu do kredytów. Udziały w EFI należą do EBI, Komisji Europejskiej oraz wielu banków europejskich. W ostatnich latach działalność EFI koncentrowała się przede wszystkim na wspieraniu mikro- i małych przedsiębiorstw (por. między innymi System gwarancji MŚP, który – obok programu WEP i Planu uruchamiania ETF – był wynikiem ustaleń Rady Europejskiej z Luksemburga z 1997 r.).

2.3.2 Celem jest zatem likwidacja tych niedociągnięć rynku poprzez działania, które:

- są zgodne z zasadami pomocy państwa;
- mogą zostać wykorzystane w ramach inżynierii finansowej, dzięki środkom przewidzianym w wieloletnich programach zarządzanych przez EFI⁽³⁰⁾,
- stanowią już element programu CIP,
- realizowane są w ramach funduszy strukturalnych oraz
- podlegają koordynacji w ramach programu JEREMIE.

2.3.3 Podczas Rady Europejskiej w marcu 2005 r. dokonano odnowienia strategii lizbońskiej i wezwano rządy oraz partnerów społecznych i gospodarczych do podejmowania działań skoncentrowanych na trzech celach:

- wiedza i innowacje jako siły napędowe rozwoju zrównoważonego;
- przeobrażenie UE w obszar atrakcyjny dla inwestorów i pracowników;
- wzrost zatrudnienia i ducha przedsiębiorczości w celu rozwoju spójności.

2.3.4 Państwa członkowskie ponoszą niekiedy znaczne wydatki na wspieranie zatrudnienia i tworzenie miejsc pracy. Znajdują one jednak uzasadnienie w uzyskiwanych rezultatach społecznych⁽³¹⁾. Gdyby połowa całkowitej liczby MŚP w UE-25, czyli ok. 12 mln przedsiębiorstw, uzyskała kredyt w wysokości 20 000 EUR, przypuszczalne straty związane z niewypłacalnością⁽³²⁾ nie przekroczyłyby kwoty 6,5 mld EUR, co stanowi 0,07 % PKB w UE-25. Równocześnie zaś przyznanie powszechnych kredytów umożliwiłoby większości przedsiębiorstw wzmocnić swoją pozycję oraz wprowadzić innowacje w stosowanych procesach i oferowanych produktach.

2.3.5 Gdyby kredyty udzielane były za pośrednictwem konsorcjów kredytowych, zdolnych do przejęcia 50 % strat związanych z niewypłacalnością, straty te ponosiłyby — po połowie — właściwe konsorcjum i bank.

2.3.6 Istniejące powszechne przekonanie, że kredyt służy także realizacji funkcji społecznych, umożliwia opracowanie niezbędnych instrumentów inżynierii finansowej przy wsparciu z funduszy publicznych, europejskich oraz funduszy solidarności przekazanych konsorcjom kredytowym przez same przedsiębiorstwa albo podczas rejestracji w konsorcjum, albo w formie części odsetek bankowych⁽³³⁾.

⁽³⁰⁾ EFI zarządza obecnie trzema projektami: 1) wstępna pomoc dla przedsiębiorstw na etapie uruchamiania działalności; 2) Plan uruchamiania ETF (europejskiego instrumentu technologicznego na rzecz przedsiębiorstw zaawansowanych technologicznie), zwiększanie środków przedsiębiorstw, inwestycje typu mezzanine; oraz 3) gwarancje dla MŚP (gwarancje kredytowe, mikro-kredyty, środki własne, sekurytyzacja wierzytelności).

⁽³¹⁾ *Sviluppo Italia*, włoska agencja państwowa działająca na rzecz tworzenia miejsc pracy w południowych Włoszech oblicza, że średni koszt utworzenia jednego miejsca pracy wynosi 40 000 EUR.

⁽³²⁾ Średni odsetek niewypłacalnych kredytobiorców wśród mikro- i małych przedsiębiorstw nie przekracza 3 % liczby udzielonych kredytów.

⁽³³⁾ Na ogół 0,50 %.

2.4 *Zadania konsorcjów kredytowych, inżynierii finansowej oraz programu JEREMIE*

2.4.1 Warunkiem udzielania dużej liczby niewielkich kredytów, których potrzebują nowo uruchamiane przedsiębiorstwa oraz europejskie mikro- i małe przedsiębiorstwa, jest:

- możliwość uzyskania środków finansowych na rynku pieniężnym po przystępnych kosztach;
- taka organizacja instytucji kredytowych, by były one obecne na całym terytorium i posiadały biura położone w bliskiej odległości od przedsiębiorstw;
- powszechne przyjęcie zasady, że pracownicy banków powinni w większym stopniu uwzględniać potrzeby małych przedsiębiorstw;
- zapewnienie możliwości dzielenia ryzyka z innymi partnerami (inżyniera finansowa);
- zapewnienie możliwości utrzymywania kosztów zarządzania na niskim poziomie, w celu zmniejszenia oprocentowania udzielanych kredytów.

2.4.2 Odpowiedzi na niektóre z wyżej wymienionych problemów zapewniają instrumenty już istniejące, które powinny być jednak lepiej i szerzej wykorzystywane:

- fundusze EBI, tam gdzie były wykorzystywane, okazały się bardzo użytecznym narzędziem ułatwiającym mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom dostęp do kredytów. Banki, które wystąpiły o przyznanie statusu „powierników EBI”, uzyskały na zasadzie rotacji kredyty o korzystnej stopie oprocentowania⁽³⁴⁾. Ograniczony margines oprocentowania przyznany bankom (115 punktów bazowych, ang. *business points*) sprawił, że tylko banki działające w bogatych regionach, w których panuje intensywna konkurencja, stosowały tę formę finansowania, korzystną dla przedsiębiorstw, ale stosunkowo mało opłacalną dla banków. Forma ta nie była natomiast dostępna w regionach konwergencji, co stanowi potwierdzenie tezy, że w biedniejszych regionach istnieją mniejsze możliwości rozwoju w porównaniu z regionami bogatszymi.
- System banków spółdzielczych występuje bardziej powszechnie w regionach o wysokim szczeblu rozwoju gospodarczego. Jest to kolejny czynnik poważnie utrudniający dostęp do kredytów w regionach opóźnionych w rozwoju. Inicjatywa JEREMIE mogłaby przyczynić się do opracowania, wsparcia i rozpowszechnienia tych form kredytów, w których wykorzystywane są instrumenty inżynierii finansowej przy zaangażowaniu organizacji sektorowych w tych regionach, w których procesy kształcenia i system kredytowy stanowią fundament rozwoju.

⁽³⁴⁾ Średnio 15 punktów bazowych powyżej 6-miesięcznego indeksu Euribor, z obowiązkiem udzielenia przedsiębiorstwom kredytu o stopie oprocentowania średnio nieprzekraczającej 100 punktów bazowych (jeden punkt) powyżej 6-miesięcznego indeksu Euribor.

- W celu wykształcenia kultury troski o małe przedsiębiorstwa należy w szczególności wspierać działania organizacji sektorowych, zwłaszcza tych, które uczestniczą w dialogu społecznym, by mogły one przyczynić się do wykorzystania w najmniej uprzywilejowanych regionach pozytywnych doświadczeń, często wypróbowanych uprzednio w regionach bardziej zamożnych. Inicjatywa JEREMIE mogłaby również aktywnie przyczynić się do realizacji tego rodzaju działań.
- Konsorcja kredytowe — w państwach, w których działają, stanowią element o zasadniczym znaczeniu zarówno dla inżynierii finansowej, jak i dla kształtowania powszechnej świadomości na temat społecznej roli kredytów, które przyczyniają się do przekształcenia całej Europy w społeczną gospodarkę rynkową, której podstawą jest zatrudnienie⁽³⁵⁾. Gdyby dzięki inicjatywie JEREMIE udało się poszerzyć zakres i zrationalizować środki działań realizowanych obecnie przez UE za pomocą EBI i EFI, pozwoliłoby to ocalić wiele przedsiębiorstw, które w obecnych warunkach muszą być likwidowane (20 % rocznie).
- Ocena ryzyka prowadzona przez konsorcja kredytowe oraz związane z nią pokrywanie 50 % strat wynikających z niewypłacalności kredytobiorców pozwala bankom uwolnić się od części obciążeń i ograniczać zakres ponoszonego przez nie ryzyka, co pozwala im stosować umiarkowane stopy oprocentowania kredytów⁽³⁶⁾.

2.5 Znaczenie mnożników w zarządzaniu kredytem i funkcja programu JEREMIE

2.5.1 Szczególnie w ciągu ostatnich lat mnożnik był narzędziem analizowanym i używanym zarówno przez konsorcja kredytowe, jak i banki w celu zwiększenia potencjału kredytowego⁽³⁷⁾. Przeprowadzenie dokładnych analiz sytuacji w zakresie niewypłacalności, zwłaszcza w regionach konwergencji, pozwala dostosować wielkość mnożnika do warunków miejscowych. Oczywiście w najmniej uprzywilejowanych regionach poziom niewypłacalności jest wyższy, osiągając nawet 10 %, podczas gdy w regionach bardziej zamożnych kształtuje się on (w przypadku mikro- i małych przedsiębiorstw) na poziomie ok. 2,5 %.

2.5.2 Potencjał programu JEREMIE może dać się wykorzystać przede wszystkim w regionach konwergencji, zapewniając konsorcjom kredytowym indywidualne gwarancje oraz ułatwiając proces sekurytyzacji w celu zwiększenia potencjału kredytowego oraz zrekompensowania wad mnożnika.

⁽³⁵⁾ Badania przeprowadzone przez *Osservatorio imprese* (centrum monitorowania przedsiębiorstw) wykazały, że corocznie likwidowanych jest ok. 20 % przedsiębiorstw, a głównej przyczyny ich niepowodzenia można doszukiwać się w problemach związanych z kredytami (zarządzanie, przedłużenie oraz potrzeba innowacji).

⁽³⁶⁾ Ok. 2 %.

⁽³⁷⁾ Mnożnik umożliwia zwiększenie potencjału w zakresie udzielania kredytów proporcjonalnie do szacunkowego poziomu niewypłacalności na danym terytorium oraz udziału gwarancji związanych z udzielonymi kredytami. Jeżeli w przypadku danego terytorium analiza historyczna poziomu niewypłacalności związanej z kredytami wykazuje, że kształtuje się on na poziomie poniżej 5 %, istnieje możliwość udzielenia z funduszu wynoszącego 1 mln EUR kredytów wielu osobom do kwoty wynoszącej 20 mln EUR, ponieważ posiadane fundusze w kwocie 1 mln EUR wystarczają na pokrycie strat wynikających z niewypłacalności. 5 % z 20 mln wynosi bowiem 1 mln. W powyższym przypadku mnożnik wynosi 20. Jeżeli gwarancje udzielone przez konsorcjum kredytowe pokrywają 50 % ewentualnych strat, podczas gdy pozostałe 50 % obciąża bank, wskaźnik zostaje zwiększony do 40, tzn. kwota 1 mln EUR, odpowiednio podzielona, może stanowić podstawę udzielenia kredytów na kwotę 40 mln EUR.

2.6 Inicjatywa JEREMIE a program CIP

2.6.1 Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji 2007-2013 (CIP)⁽³⁸⁾ stanowi połączenie różnych wspólnotowych środków i programów, do których należą między innymi:

- środki działania na rzecz zwiększenia konkurencyjności europejskiego przemysłu⁽³⁹⁾ oraz wieloletni program na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁴⁰⁾,
- instrument finansowy na rzecz środowiska LIFE (Financial Instrument for the Environment)⁽⁴¹⁾,
- wieloletni program monitorowania planu działań e-Europa 2005⁽⁴²⁾,
- wieloletni wspólnotowy program mający na celu stymulowanie rozwoju i wykorzystania europejskich zasobów cyfrowych w sieciach globalnych⁽⁴³⁾,
- ogólne zasady przyznawania wspólnotowej pomocy finansowej w zakresie sieci transeuropejskich⁽⁴⁴⁾,
- wytyczne dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych⁽⁴⁵⁾,
- wieloletni program „Inteligentna energia — Europa”⁽⁴⁶⁾.

2.6.2 Należy również dokonać analizy instrumentów finansowych przewidzianych w czwartym wieloletnim programie na lata 2000-2005 (przedłużonym do końca 2006 r.), którego budżet wynosi 531,5 mln EUR⁽⁴⁷⁾ i który ma zostać włączony do programu CIP, jak również stanowić element strategii JEREMIE.

2.6.2.1 Wieloletni program opiera się na trzech filarach:

filar pierwszy: polityka rozwoju przedsiębiorstwa;

filar drugi: sieć ośrodków Euro-Info (EIC);

filar trzeci: instrumenty finansowe.

⁽³⁸⁾ COM(2005) 121 końcowy z dnia 6 kwietnia 2005 r.

⁽³⁹⁾ Dz.U. L 167 z 6.7.1996.

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. C 333 z 29.12.2000, zmieniony przez decyzję 593/2004/WE, Dz.U. L 268 z 16.8.2004.

⁽⁴¹⁾ Dz.U. C 192 z 28.7.2000, zmieniony przez rozporządzenie 1682/2004/WE, Dz.U. L 308 z 5.10.2004.

⁽⁴²⁾ Decyzja nr 2256/2003/WE.

⁽⁴³⁾ Decyzja nr 2001/48/WE.

⁽⁴⁴⁾ Rozporządzenie nr 2236/95.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. C 183 z 11.7.1997, zmienione przez decyzję nr 1376/2002/WE, Dz.U. L 200 z 30.7.2002.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.2003.

⁽⁴⁷⁾ Zob. opinia INT/261 2005, sprawozdawca: Antonello Pezzini.

2.6.2.2 Analiza funkcjonowania instrumentów finansowych realizowanych w ramach wieloletniego programu pozwala na ustalenie, które z nich przyniosły najlepsze rezultaty i w związku z tym mogą stać się elementem strategii JEREMIE. Instrumenty te pochłaniają jak dotąd najwięcej wydatków w ramach czwartego programu wieloletniego. Przykładowo w 2003 r. przeznaczono na nie 67 % całkowitego budżetu programu⁽⁴⁸⁾. Podział środków finansowych na te instrumenty finansowe wygląda następująco:

- System gwarancyjny MŚP⁽⁴⁹⁾: 90 %⁽⁵⁰⁾;
- ETF⁽⁵¹⁾: 10 %.

2.6.2.3 Powyższe instrumenty były uprzednio wykorzystywane w latach 1998-2000 w ramach programu inicjatyw na rzecz wzrostu i zatrudnienia wraz z innymi instrumentami, takimi jak:

- działanie w zakresie kapitału zaangażowanego (ang. SCA, Seed Capital Action), włączone w działanie pilotażowe CREA (fr. Capital-Risque pour les Entreprises en phase d'Amorçage, kapitał ryzyka dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność) w ramach wieloletniego programu;
- program wspólnego przedsięwzięcia europejskiego, WEP (ang. JEV, Joint European Venture), rozpoczęty w roku 1997 i zakończony 29 grudnia 2004 r.⁽⁵²⁾

2.6.2.4 Jak dotąd zarówno SCA, jak i WEP przyniosły znikome rezultaty.

2.6.2.5 Do końca 2003 r. ok. 178 000 MŚP skorzystało z instrumentu gwarancji dla MŚP⁽⁵³⁾ (136 000 w ramach programu na rzecz wzrostu i zatrudnienia, 32 000 w ramach programu gwarancji kredytowych, a pozostałe 10 000 w ramach programu mikro kredytów).

2.6.2.6 W tym samym okresie ok. 240 000 MŚP⁽⁵⁴⁾ skorzystało z Funduszu środków na uruchamianie działalności gospodarczej.

2.6.3 Dlatego JEREMIE mógłby kontynuować upowszechnianie doświadczeń uzyskanych w zakresie powyższych dwóch instrumentów finansowych, zapewniając ich szersze wykorzystywanie przez MŚP, zwłaszcza z regionów konwergencji.

2.6.4 Należy pamiętać, że jedynie 0,81 % europejskich MŚP skorzystało w tych latach z pomocy udzielanej w ramach wspólnych interwencji DG ds. Przedsiębiorstw oraz DG. ds. Gospodarczych i Finansowych.

2.6.5 Równocześnie należy jednak w ramach inicjatywy JEREMIE badać także nowe kierunki wsparcia, m.in. te przewidziane w nowych programach, w szczególności w następujących dziedzinach:

⁽⁴⁸⁾ Zob. wnioski i zalecenia, pkt 6, przyp. 15. powyżej

⁽⁴⁹⁾ SMEG, System gwarancyjny MŚP.

⁽⁵⁰⁾ Źródło: Sprawozdanie roczne EFI.

⁽⁵¹⁾ ETF – Fundusz środków na uruchamianie działalności gospodarczej (ang. European Technology Facility Start-up).

⁽⁵²⁾ Decyzja 593/2004/WE z dnia 21 lipca 2004 r.

⁽⁵³⁾ Źródło: Czwarte sprawozdanie EFI, I kwartał 2004 r.

⁽⁵⁴⁾ Tamże, dostęp do finansowania typu mezzanine.

— System gwarancyjny MŚP, mechanizm wzajemnych gwarancji omawiany już w związku z konsorcjami kredytowymi;

— kredyty typu mezzanine⁽⁵⁵⁾, dostępne w ramach gwarancji dla MŚP: mają one ogromne znaczenie dla przedsiębiorców, ponieważ nie wymagają cedowania części kapitału oraz mogą okazać się użyteczne przy przekazaniu przedsiębiorstwa;

— sekurytyzacja funduszy ryzyka⁽⁵⁶⁾ banków i konsorcjów kredytowych;

— ustanowienie programu mającego na celu tworzenie firm inwestujących w małe przedsiębiorstwa (ang. SBIC), na wzór programu SBIC (Small Business Investment Companies Programs) ustanowionego w roku 1958 w USA, w ramach którego wspomniane firmy inwestycyjne oferują udziały i długoterminowe kredyty oraz działają na zasadach komercyjnych na podstawie licencji przyznanej przez federalną agencję ds. małych przedsiębiorstw (Small Business Administration).

2.6.6 Jednakże EKES jest przekonany, że poważnym problemem, jaki napotykają powyższe rodzaje interwencji, są niedostateczne informacje i szkolenia — rozwiązaniem powinno być zaangażowanie w ich realizację instytucji finansowych oraz organizacji reprezentujących pracowników i pracodawców, zgodnie z zasadami zbiorowej odpowiedzialności społecznej oraz społecznych celów kredytów.

2.7 JEREMIE a procedury udzielania zamówień publicznych i akredytacji

2.7.1 Zdaniem Komitetu zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania sukcesu inicjatywy JEREMIE ma przestrzeganie w pełnym zakresie wspólnotowych przepisów dotyczących zamówień publicznych na usługi.

2.7.2 Służby Komisji odpowiedzialne za JEREMIE lub EFI muszą w każdym przypadku zagwarantować, że w procedurach udzielania zamówień przestrzegane będą zasady gospodarności, skuteczności, bezstronności, równego traktowania i przejrzystości. Kryteria kwalifikowalności zawarte w dokumentacji przetargowej sporządzanej z wyprzedzeniem przez Komisję, dotyczące przedsiębiorstw lub konsorcjów pragnących uczestniczyć w przetargu, muszą obejmować w szczególności następujące warunki:

— efektywne prowadzenie właściwych rodzajów działalności przez co najmniej pięć lat;

⁽⁵⁵⁾ Kredyt typu mezzanine opiera się w większym stopniu na zakładanych przepływach pieniężnych w korzystających z niego przedsiębiorstwach niż na realnych gwarancjach. Może on być realizowany w dwóch formach: 1) wierzytelności podporządkowane (kredyty o oprocentowaniu stałym lub indeksowane); 2) *equity kicker* (kredytodawcy/inwestorowi przysługuje procentowy udział w kwocie, o jaką zwiększyła się wartość majątku, w związku z którym udzielono kredytu). Termin spłaty tego typu wierzytelności wynosi od czterech do ośmiu lat.

⁽⁵⁶⁾ Sekurytyzacja wierzytelności polega na scedowaniu części kwoty stanowiącej wierzytelność wobec konsorcjum kredytowego (lub banku) na rzecz specjalistycznej instytucji finansowej, co umożliwia, w szczególności konsorcjom kredytowym, zwiększenie zakresu gwarancji, których udzielić mogą przedsiębiorstwom.

- świadczenie usług zgodnie ze standardami technicznymi CEN;
- dysponowanie odpowiednim potencjałem technicznym i zawodowym oraz gospodarczo-finansowym, ocenianym w świetle celów oraz niedyskryminujących kryteriów.

2.7.2.1 W przypadku porozumień zawieranych z funduszem holdingowym w ramach programu operacyjnego na lata 2007-2015 należy wprowadzić możliwość nakładania kar umownych lub przystąpienia do odwołania i wykluczenia funduszu holdingowego ze względu na nieskuteczność, nieprawidłowości lub poważne uchybienia względem zobowiązań. Ich zarządzanie powinno być monitorowane w odstępach dwuletnich, przy współpracy regionalnych partnerów gospodarczych i społecznych, z zastosowaniem przejrzystych procedur publikacji sprawozdań, które powinny być przekazywane centralnym władzom krajowym, Parlamentowi Europejskiemu, EKES-owi oraz Komitetowi Regionów.

Bruksela, dn. 15 marca 2006 r.

2.7.3 Jednostkom finansowym i konsorcjom mającym siedzibę w innym państwie członkowskim lub w jednym z państw, które podpisały umowę o zamówieniach publicznych określoną w załączniku do umowy WTO, należy zapewnić możliwość udziału w przetargu na takich samych warunkach jak uczestnikom krajowym, na podstawie dokumentów zgodnych z przepisami danego państwa, jeżeli dowodzą one, że wszystkie warunki kwalifikowalności zostały spełnione.

2.7.4 Rozwiązania takie powinny obowiązywać także w przypadku procedur akredytacji pośredniczących instytucji kredytowych — należy z nimi zawierać umowy dotyczące systematycznego monitorowania wyników ich działalności, których treść zostanie ustalona przy współpracy przedstawicieli właściwych partnerów gospodarczych i społecznych, jak również dotyczące okresowego przeglądu akredytacyjnego. W każdym przypadku należy zapewnić wymianę części akredytowanych elementów co trzy lata.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne-Marie SIGMUND

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: „Projekt rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2342/2002, ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich”

SEC (2005) 1240 końcowy

(2006/C 110/09)

Dnia 12 października 2005 r. Komisja Europejska, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 24 lutego 2006 r. Sprawozdawcą był **Umberto BURANI**.

Na 425. sesji plenarnej w dniu 15 marca 2006 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 146 do 1, przy 1 głosie wstrzymującym się, przyjął następującą opinię:

1. Wnioski

1.1 EKES gratuluje Komisji wykonania złożonej i drobiazgowej pracy mającej na celu uproszczenie procedur administracyjnych, niemniej wskazuje na pewną **rozbieżność pomiędzy stwierdzeniem** zawartym na początku „Uzasadnienia”, tj. „w poniższym projekcie... zawarto zmiany *techniczne*, które można wprowadzić do obecnego rozporządzenia finansowego” a **rzeczywistym zakresem wielu przepisów**.

1.1.1 Wiele zmian „technicznych” dotyczących stosunków z przedsiębiorstwami i obywatelami posiada znaczenie i zasięg o charakterze „politycznym”: większa przejrzystość, usprawnienie procedur, szybsze udzielanie odpowiedzi, większe zaufanie do partnerów społecznych są oznakami przeobrażeń w

zarządzaniu sprawami publicznymi, z których można jedynie wyrazić zadowolenie.

1.2 Z drugiej strony EKES podkreśla **konieczność zachowania ostrożności**. W dążeniu do przyniesienia korzyści partnerom społecznym należy uwzględnić fakt, że wobec zarządzających finansami publicznymi powinno istnieć ograniczenie co do elastyczności; tzn. *potencjalne straty* należy zestawić z *rzeczywistymi oszczędnościami* w ramach tego trudnego, niemniej koniecznego działania, jakim jest **oszacowanie ryzyka**. Działanie to może spotkać się z brakiem poparcia ze strony zarządzających, jednak wydaje się być jedynym racjonalnym środkiem, jaki można zastosować.